

Understøttelse til at føre denne Sag videre frem. Den høitagtede Conseilspræsident siger, at det vilde være vanskeligt selv under rolige Forhold at gjenneføre en saadan Lov. Jeg gad vide, hvorpaa den ærede Minister støtter denne Paastand, hvilke Grunde han har derfor fra vort politiske Liv. Den Ansvarlighedslov, der har været for, gif strax igjennem i Folkethinget med betydeligt Flertal, og den laa for til Afgang til Landstinget, hvor der ikke syntes at være stor Vanskelighed ved at forene Meningerne. Dersom vi tage Hensyn til et andet Land, som vi ikke skulle lade ide af Betragtning — det er ogsaa berørt af det ærede Medlem for Lhisted Amt (Wagger) — nemlig Norge, vil jeg sige, at den Indretning, som Ansvarligheden har i Norge, og den Maade, hvorpaa Stortingets Magt ligeoverfor Statsraaderne er gjort brugelig, nemlig Anklagemagten, har væsentlig Lighed med den Indretning, som vi have givet Ansvarlighedsforholdet efter den danske Grundlov, og det kunde vel siges, at den norske Stats Indretning i den Henseende mere end i nogen anden har været Forbilledet for Danmarks Grundlov. I Norge har man ladet Odelstinget være Anklager ligesom her Folkethinget, og man har sammensat Rigsretten af Lagthinget og Høiesteret, altsaa noget lignende som her, skjøndt ikke i Enkelthederne aldeles paa samme Maade. Man har derhos fastsat et Ansvarlighedsomfang for de norske Statsraader og de norske Statsministre, som ikke er saa ganske uligt vort i Henseende til Hovedindholdet, skjøndt det er noget afvigende med Hensyn til den Maade, hvorpaa de norske Statsraader ere pligtige til at optræde mod Kongens Mening. Men nu Norge? Hvad har Norge gjort? Norge havde kun havt sin Grundlov i 14 Aar, saa fik det en Lov om Statsraadernes Ansvarlighed og Straf for deres Forseelser, en Lov, som tillige omfattede Forbrydelser af Rigsrettens og af Høiesterets og af Stortingets Medlemmer. Det varede kun 14 Aar, det var nemlig den 7de Juli 1828, at en saadan Lov blev givet i Norge, og leg Mærke til, at der var der kun Rigsdag hvert 3die Aar. Vore Brødre vidste, hvad det var at søge for en Ansvarlighedslov for at opfylde § 5 og § 30 i deres Grundlov, og det er det Samme, som jeg tror, vilde være gavnligt for Grundlovens Stilling, ja ogsaa for Kongens Stilling her i Danmark. I den Henseende forstaa jeg ikke, af hvilke Grunde den ærede Minister skulde mene, at det var vanskeligt endogsaa i rolige Tider at faae en Ansvarlighedslov frem, og — jeg gjen tager det — jeg fatter ikke, at den Tid, hvori vi her leve, og de Forhold, hvorunder vi befinde os i Danmark, skulde i den Grad kaldes urolige, at der ikke skulde kunne forhandles om en saadan Lov. Lad være, at der er nogen Riv og Strid og Uvenlighed heri Thinget, dette tror jeg, at der er i enhver Rigsdag ikke blot i Danmark,

men ogsaa udenfor, og jeg tror, at enhver Dagspost bringer os Underretning derom. Men skulde Sagen ikke kunne gaa frem, skulde den ikke kunne gaa godt frem, selv under Meningsforsjæl og selv under modstaaende Meningers Rampe! Jeg skulde mene jo. Det er jo imidlertid ikke, fordi jeg tror at kunne overtale det høie Ministerium til at være med i denne Forhandling, at jeg siger dette, men jeg finder det besynderligt, at det ikke vil det, og derfor tillader jeg mig lige over for Ministeriet at udtale denne Opfattelse af dets Stilling. Det ærede Medlem, som havde Ordet senere (Wagger), synes at være meget ængstelig mod Udvidelse af Grundloven, men paa den anden Side synes han ikke at være ængstelig for Indskrænkninger i Grundloven. Navnlig den Maade, hvorpaa han synes at betragte Overstridelse af Bevillinger, forekommer mig at lede hen til en væsentlig Indskrænkning i Grundloven; men dette er nu efter min Opfattelse Noget, som man vist uden Vanskelighed vilde kunne blive enig om, naar man først kommer ind paa Principspørgsmaalet. Den ærede Taler synes ikke at være tilfreds med Grundføtningen i nogle af Paragraferne. Navnlig forekommer det mig, at det var Paragraferne 14 og 15, med hvilke han var utilfreds. Men jeg kunde ønske at vide, hvilke Grundføtninger det ærede Medlem da vil have som de fremtrædende i en Ministeransvarlighedslov. Jeg kunde ønske at vide, om den ærede Taler ikke lægger Vægt paa Grundlovens Hovedføtning om, at Ministrene ere ansvarlige for Regjeringens Førelse, og om han ikke mener, at der derigjennem er i det Mindste lagt lige saa meget Ansvar paa danske Ministre, som der gjen nem Norges Grundlov er lagt paa Statsraaderne der. Den ærede Taler troede, at der ikke i Norge blev lagt Vægt paa Statsraadernes Kontrafsignatur. Jeg maa dog antage, at dette er Tilfældet, men det, der bliver lagt Vægt paa i Norge, have vi ikke her. Vi have ikke den Bestemmelse, at en Minister er pligtig til at modsiges Kongen under Statsraadsforhandlingerne. Denne Forfrist, hvorpaa det norske Statsraads egentlige Ansvarlighed beror, er ikke gaaet over i den danske Grundlov. Enhver, som der har Sæde i Statsraadet, er pligtig til med Frimodighed at sige sin Mening, hvilken Kongen er forbunden til at høre paa. En saadan Sætning have vi ikke i vor Grundlov; men dette stiller naturligvis de norske Statsraader i en anden Position end den, vi kunne fordrø af vore Ministre. Derfor er det, at, naar man vil sammenligne Danmark med Norge, skal man lægge Vægt paa Kontrafsignaturen, saa har man mindre Afkomst i sine Fordringer til Forhandlingerne til Statsraadsprotokollen.

Winther: Dersom denne Lov var en rent juridisk Lov, skulde jeg naturligvis ikke have